OLIMPIADA NAŢIONALĂ DE MATEMATICĂ

ETAPA LOCALĂ

SUCEAVA

22 februarie 2014

CLASA a VIII – a

1. Determinați numerele reale *a, b, c* din egalitatea:

$$\sqrt{a-2012}+\sqrt{b+2013}+\sqrt{c-2014}=\frac{a+b+c-1965}{8}.$$

2. a) **(2p)** Demonstrați inegalitatea: $\frac{1}{\sqrt{ab}}\geq\frac{2}{a+b}$, pentru orice numere reale strict pozitive a,b.

b) **(5p)** Arătați că: $\sqrt{\frac{x}{y+z+t}}+\sqrt{\frac{y}{z+t+x}}+\sqrt{\frac{z}{t+x+y}}+\sqrt{\frac{t}{x+y+z}}\geq 2$, oricare ar fi numerele reale strict pozitive x, y, z, t.

3. Fie $ABCA'B'C'$ o prismă dreaptă cu baza triunghi echilateral cu latura de $4a$ cm și înălțimea $AA'=3a$ cm. Se notează cu D și E mijloacele muchiilor $[A'C']$, respectiv $[A'B']$. Să se determine măsura unghiului format de dreapta AA' cu planul $(BCDE)$.

4. Pătratele ABCD și ABMN sunt situate în plane perpendiculare. Calculați măsura unghiului diedru format de planele (MAD) și (MND) .

Notă: **1. Toate subiectele sunt obligatorii.**
2. Fiecare subiect se punctează de la 0 la 7.
3. Timp de lucru 3 ore.

BAREM DE CORECTARE ŞI NOTARE
CLASA a VIII–a

1. Determinați numerele reale *a, b, c* din egalitatea:

$$\sqrt{a-2012}+\sqrt{b+2013}+\sqrt{c-2014}=\frac{a+b+c-1965}{8}.$$

Prof. Gabriela Sascău, Rădăuți

Soluție: Notăm: $x=\sqrt{a-2012}$, $y=\sqrt{b+2013}$, $z=\sqrt{c-2014}$, de unde obținem: $a=x^2+2012$, $b=y^2-2013$, $c=z^2+2014$. Egalitatea devine: $x+y+z=\frac{x^2+y^2+z^2+2013-1965}{8}$, de unde $x^2+y^2+z^2+48=8x+8y+8z$. Avem: $(x-4)^2+(y-4)^2+(z-4)^2=0$, deci $x=y=z=4$, iar $a=2028, b=-1997, c=2030$.

Barem:

Notăm: $x=\sqrt{a-2012}$, $y=\sqrt{b+2013}$, $z=\sqrt{c-2014}$, de unde obținem: $a=x^2+2012$, $b=y^2-2013$, $c=z^2+2014$.	2p
Egalitatea devine: $x+y+z=\frac{x^2+y^2+z^2+2013-1965}{8}$, de unde $x^2+y^2+z^2+48=8x+8y+8z$	2p
$(x-4)^2+(y-4)^2+(z-4)^2=0$	1p
$x=y=z=4$	1p
$a=2028, b=-1997, c=2030$	1p

1. a) **(2p)** Demonstrați inegalitatea: $\frac{1}{\sqrt{ab}}\ge\frac{2}{a+b}$, pentru orice numere reale strict pozitive *a, b*.

b) **(5p)** Arătați că: $\sqrt{\frac{x}{y+z+t}}+\sqrt{\frac{y}{z+t+x}}+\sqrt{\frac{z}{t+x+y}}+\sqrt{\frac{t}{x+y+z}}\ge 2$, oricare ar fi numerele reale strict pozitive *x, y, z, t*.

Gazeta Matematica Nr.5/2010

Soluție: **a)** Inegalitatea este echivalentă cu $a+b\ge 2\sqrt{a\cdot b}$, ceea ce este adevărat, deoarece este echivalentă cu: $\left(\sqrt{a}-\sqrt{b}\right)^2\ge 0$.

b) Folosind inegalitatea de la punctul a) pentru $a=\frac{y+z+t}{x}$ și $b=1$, avem: $\frac{1}{\sqrt{\frac{y+z+t}{x}\cdot 1}}\ge\frac{2}{\frac{y+z+t}{x}+1}$, echivalentă cu: $\sqrt{\frac{x}{y+z+t}}\ge\frac{2x}{x+y+z+t}$. Analog, $\sqrt{\frac{y}{z+t+x}}\ge\frac{2y}{x+y+z+t}$, $\sqrt{\frac{z}{t+x+y}}\ge\frac{2z}{x+y+z+t}$, $\sqrt{\frac{t}{x+y+z}}\ge\frac{2t}{x+y+z+t}$. Prin adunarea ultimelor patru inegalități obținem: $\sqrt{\frac{x}{y+z+t}}+\sqrt{\frac{y}{z+t+x}}+\sqrt{\frac{z}{t+x+y}}+\sqrt{\frac{t}{x+y+z}}\ge\frac{2(x+y+z+t)}{x+y+z+t}$, de unde inegalitatea cerută.

Barem:

a) Inegalitatea este echivalentă cu $a+b\ge 2\sqrt{a\cdot b}$, ceea ce este adevărat, deoarece este echivalentă cu: $\left(\sqrt{a}-\sqrt{b}\right)^2\ge 0$.	2p

b) Folosind inegalitatea de la punctul a) pentru $a = \frac{y+z+t}{x}$ și $b = 1$, avem: $\frac{1}{\sqrt{\frac{y+z+t}{x} \cdot 1}} \geq \frac{2}{\frac{y+z+t}{x}+1}$	2p
$\sqrt{\frac{x}{y+z+t}} \geq \frac{2x}{x+y+z+t}$, $\sqrt{\frac{y}{z+t+x}} \geq \frac{2y}{x+y+z+t}$, $\sqrt{\frac{z}{t+x+y}} \geq \frac{2z}{x+y+z+t}$, $\sqrt{\frac{t}{x+y+z}} \geq \frac{2t}{x+y+z+t}$	1p
: $\sqrt{\frac{x}{y+z+t}} + \sqrt{\frac{y}{z+t+x}} + \sqrt{\frac{z}{t+x+y}} + \sqrt{\frac{t}{x+y+z}} \geq \frac{2(x+y+z+t)}{x+y+z+t}$	1p
$\sqrt{\frac{x}{y+z+t}} + \sqrt{\frac{y}{z+t+x}} + \sqrt{\frac{z}{t+x+y}} + \sqrt{\frac{t}{x+y+z}} \geq 2$	1p

3. Fie $ABCA'B'C'$ o prismă dreaptă cu baza triunghi echilateral cu latura de 4*a* cm și înălțimea AA' =3*a* cm. Se notează cu *D* și *E* mijloacele muchiilor $[A'C']$, respectiv $[A'B']$. Să se determine măsura unghiului format de dreapta AA' cu planul $(BCDE)$.

Prof. Stela Boghian, Suceava

Soluție: Fie $BE \cap AA' = \{F\}$.
$\Delta BB'E \equiv \Delta FA'E(C.U.)$ de unde rezultă: $[A'F] \equiv [BB'] (\equiv [AA'] \equiv [CC'])$
$\Delta FA'D \equiv \Delta CC'D(C.C.)$ de unde rezultă $\sphericalangle FDA' \equiv \sphericalangle C'DC$, de unde $CD \cap AA' = \{F\}$.
Planul $(BCDE)$ coincide cu planul (BCF). Fie M mijlocul lui $[BC]$.
Cum $FA \perp (ABC)$, $AM \perp BC$, $AM, BC \subset (ABC)$, conform th. celor 3 perpendiculare, avem: $FM \perp BC$.
Cum $FM \perp BC$, $AM \perp BC$, avem: $BC \perp (AFM)$.
Fie $AN \perp FM$, cum $AN \subset (AFM)$ și $BC \perp (AFM)$., avem: $BC \perp AN$.
Din $AN \perp FM$ și $BC \perp AN$ rezultă $AN \perp (BCF)$, deci $pr_{(BCF)} AA' = FM$, iar măsura unghiului cerut este $m(\sphericalangle AFM)$. În ΔAFM, dreptunghic în A, avem: $tg(\sphericalangle AFM) = \frac{AM}{AF} = \frac{\sqrt{3}}{3}$, deci $m(\sphericalangle AFM) = 30^\circ$.

Barem:

Fie $BE \cap AA' = \{F\}$. $\Delta BB'E \equiv \Delta FA'E(C.U.)$ de unde rezultă: $[A'F] \equiv [BB'] (\equiv [AA'] \equiv [CC'])$ $\Delta FA'D \equiv \Delta CC'D(C.C.)$ de unde rezultă $\sphericalangle FDA' \equiv \sphericalangle C'DC$, de unde $CD \cap AA' = \{F\}$.	1p
Planul $(BCDE)$ coincide cu planul (BCF). Fie M mijlocul lui $[BC]$. Cum $FA \perp (ABC)$, $AM \perp BC$, $AM, BC \subset (ABC)$, conform th. celor 3 perpendiculare, avem: $FM \perp BC$.	1p
Cum $FM \perp BC$, $AM \perp BC$, avem: $BC \perp (AFM)$.	1p
Fie $AN \perp FM$, cum $AN \subset (AFM)$ și $BC \perp (AFM)$., avem: $BC \perp AN$.	1p
Din $AN \perp FM$ și $BC \perp AN$ rezultă $AN \perp (BCF)$, deci $pr_{(BCF)} AA' = FM$, iar măsura unghiului cerut este $m(\sphericalangle AFM)$.	1p
Calculează $AF = 6a, AM = \frac{4a\sqrt{3}}{2} = 2a\sqrt{3}$.	1p
În ΔAFM, dreptunghic în A, avem: $tg(\sphericalangle AFM) = \frac{AM}{AF} = \frac{\sqrt{3}}{3}$, deci $m(\sphericalangle AFM) = 30^\circ$.	1p

4. Pătratele ABCD şi ABMN sunt situate în plane perpendiculare. Calculaţi măsura unghiului diedru format de planele (MAD) şi (MND) .

Prof. Şlincu Gabriela, Suceava

Soluţie: Cum $AB \perp AD$ şi $AB \perp AN$ avem $AB \perp (NAD)$, dar $AB \parallel MN$, deci $MN \perp (NAD)$.
Fie E mijlocul lui $[ND]$. Cum $AE \subset (NAD)$ rezultă $MN \perp AE$, dar şi $ND \perp AE$ (mediană în triunghi isoscel), deci $AE \perp (MND)$. Fie $EF \perp MD$, cum $EF, MD \subset (MND)$, conform teoremei celor trei perpendiculare, avem: $AF \perp MD$. Muchia unghiului diedru este MD , deci măsura unghiului diedru este $m(\sphericalangle EFA)$. În ΔAEF dreptunghic în E: $\sin(\sphericalangle EFA) = \frac{AE}{AF}$. În ΔAND dreptnghic în A: $AE = \frac{a\sqrt{2}}{2}$, unde a este latura pătratului. Cum $AD \perp (NAB)$, iar $AM \subset (NAB)$, triunghiul ΔMAD este dreptunghic în A şi $AF = \frac{MA \cdot AD}{MD} = \frac{a\sqrt{6}}{3}$. Deci, $\sin(\sphericalangle EFA) = \frac{AE}{AF} = \frac{\sqrt{3}}{2}$, rezultă $m(\sphericalangle EFA) = 60^\circ$.

Barem:

Cum $AB \perp AD$ şi $AB \perp AN$ avem $AB \perp (NAD)$, dar $AB \parallel MN$, deci $MN \perp (NAD)$. Fie E mijlocul lui $[ND]$. Cum $AE \subset (NAD)$ rezultă $MN \perp AE$, dar şi $ND \perp AE$ (mediană în triunghi isoscel), deci $AE \perp (MND)$	2p
Fie $EF \perp MD$, cum $EF, MD \subset (MND)$, conform teoremei celor trei perpendiculare, avem: $AF \perp MD$.	1p
Muchia unghiului diedru este MD , iar $EF \perp MD$, $AF \perp MD$, deci măsura unghiului diedru este $m(\sphericalangle EFA)$. În ΔAEF dreptunghic în E: $\sin(\sphericalangle EFA) = \frac{AE}{AF}$.	1p
În ΔAND dreptnghic în A: $AE = \frac{a\sqrt{2}}{2}$, unde a este latura pătratului. Cum $AD \perp (NAB)$, iar $AM \subset (NAB)$, triunghiul ΔMAD este dreptunghic în A şi $AF = \frac{MA \cdot AD}{MD} = \frac{a\sqrt{6}}{3}$.	2p
$\sin(\sphericalangle EFA) = \frac{AE}{AF} = \frac{\sqrt{3}}{2}$, rezultă $m(\sphericalangle EFA) = 60^\circ$.	1p